

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۲ - ۸ صفر ۱۳۳۹ هجری ايرتسی ۲۴ تشرین ثانی ۱۹۱۷ نو و ۱۳ - ۴۳

اجمال فکر

قوه کج ملی یازی — سر لوحه‌ضری کوروب ده بزوی ده « اصلاح حروف » ایله چالیشانلردن ویکی برشکلده یکی بریازی ایجاد ایدهلردن ظن ایتمه‌یکز . فی الواقع بردن بره اویله بر فکره ذاهب اولسه‌کز حقکز درکاردر . الیوم قولاندیغمز عرب حروفی تورکجه‌ی یازوب اوقومغه غیر مساعد اولدیغندن طوتدیریلهرق ، املاضک اصلاحی کبی ، حروفضک اصلاحنه‌ده تشبث ایدلمش ، حتی برده ، بیلیم قاچ سنه مقدم ، « اصلاح حروف جمعیتی » نامیله بر جمعیت تشکیل اولونمشدی . بوجعیتک مساعدیسنه بر نتیجه ووروب ویره‌مه‌دیکنه واقف دکاز . شونی بیلورزکه اصلاح حروفخیلر برقاچ طبقه وزمره‌یه آیریلیور . بونلرک مختلف سنی واجتهادلرینک متنوع محصوللرینی کوردک . بعضلری جزئی تبدلاتله موجود حروفی قولانمق ، بعضلری ینه حروف حاضرهدن مقتبس منفصل ومنفرد حرفلر ایجاد ایتک صورتیله غایه‌یه وارمق ایسته‌یورلردی .

حرفخیلر آراسنده بالنسبه اک شایان قبول و معقول دوشونلر ، شبه‌سزکه ، آنجق موجود حرفلرده تعدیلات جزئیله طرفداری اولانلردر . قارئلریمزه بوزمره‌یه منسوب ، دیون جموعیه اوستریالی داینلر وکیلی موسیو (پاول فون یانقو) بی تقدیم ایدهرز . مالیوندن اولان بو ذات - اطلاعزله نظراً - تورکجه‌ضری ایله‌ده توغل ایتمش ، تورکجه یازینک اصلاحی ایچون برخیلی تدقیقات وتبعاتنه بولونمشدر . بوخصوصه دائر تنظیم ایتدیکی اثر دردست طبع وتمشیلدر . وقریباً آلمانجه اولارق (لایپسیغ) موزه‌سی مدیری دوقتور (شرام) طرفندن لایپسیغده طبع ایدلمکده اولان (آزه‌یوفور شریفقونده) نامنده کی رساله‌ایله میدان انتشاره‌وضع ایدیله‌جکدر . اثرک آیریجه‌تورکجه نسخه‌سی‌ده نشر اولونوب بوبابده بیان فکر ایدیله‌بیلمه‌سی ایچون صلاحیتدار ذواته ومحافله تقدیم اولوناجقدر .

دوقتور فون (یانقو) تعدیلات جزئیله اجرا ایتدیکی ، یازی‌یه « تورکجه ملی یازی » عنوانی ویریور . مومی‌ایله هرشیدن اول بوکونکی یازی‌مه طرفداردر . « تورکجه یازی » اشکال تحریراعتباریله

هزیمت‌لرینی کوردی . صوك كونا لرده [لومباردو - ونديك] آلدن كيتدی . [صادوا] هزیمتی اولاً
 اوستریانك جرمانیا قونفده راسیونندن خروجنه ، بعده پروسیانك آلمانیاك رأس کارینه کچمسنه
 بادی اولدی . بعده برلین قونفره سیله ۱۸۷۸ ده نهمه بوسنه - هرسکی اشغال و مذکور ایالتلری
 ۱۹۰۸ ده الحاق ایتدی .

[« کندی نقطه نظرمدن حقوق دول » عنوانلی کتابده (ص ۴۴) اوستریانك عناصر
 مرکبه سنه ، تشکیلات اساسیه سنه ، بوسنه - هرسکه و عناصر پولتیقه سنه دائر بر مقاله تاریخیه
 مندرجدر .]

مابعدی وار

مبطل نوری

هفته لقی تاریخ عرب و سیاست

عریضه جوبایه لر - انجمنی مملکتیلمزك حال - هر به دایر مغیبه

ارقام - هر به لرده عریضات .

مبعوثان و اعیان مجلسلریمز ، کچن هفته ، ایلاک استحضارات معتاده بی متعاقب ، مذاکراته
 باشلادیلر . نطق افتتاحی پادشاهی به قارشى احضار اولونان عریضه جوبایه لر خاکیای شاعانه به تقدیم
 ایدلدی . بو عریضه لرده ، اصولدن اولدیغی اوزره ، نطق افتتاحیده موضوع بحث مسائله تماس ایدر
 مناسب جوابلر ویرلکده در . مجلس مبعوثانجه « انسانیت اینچون مثلی کوروله مش بر فلاکت اولان »
 شو حریده موجودیت و استقلاللرک مطلبی و قطعی صورته محفوظیتی شرطیله صاحبه آماده اولدیغمز
 کی حقوق مشروعیه هر تسلیم ایدیلنجیه به قدرده جنکه دوام ایده جنکمز بیان ایدلکدن صوکره ،
 تزئید استحصالاته و مملکتک آتی اقتصادیسی احضاره معطوف تدابیر و تشویقاتک مجلسجه ده هرت
 و افتخارله قارشیلانجینی و تودیع ایدیلجه ک قانون لایحه لرینک اتحاد و وفاق دائره سنده تذکر
 ایدیلجه کی در میان اولونمقده در . مجلس اعیانک جوابنده ده هان هان عین مسائل عین نقاط نظر دن
 ذکر ایدلش و آیریجه « حالا » و اولاً یاپیله جتی شی معیشتک تهوینی اسبابی استکمال اولدیغندن
 هیئتک بو دقیقه معتنا بها حقنده بالخاصه قوه اجرائیه نک نظر دقتی جلب ایتدیکی « اتیان قلنمشدر .
 فی الحقیقه مجلس مبعوثانک کچن اجتماعنده ، مأمورین معاشاته عائد ضمائمک کفایتلرلکنندن بحث
 ایدیلهرک مأمورینک آچلقدن اوله مک اینچون تهوین ضرورتلری چاره سنه باقیلماشندن بحث ایدلش ،
 بر جوق مبعوثلرک سوزلرینه قارشى ، صدر اعظم پاشاده غلای حاضرک درجه خارق العاده سنه نظراً
 معاشاته اجرا قلنه جق ضمائمن ايسه مأمورینه ارزاق توزیعی صراج اوله جغنی و بوکا غیرت ایدلدیکنی

سویله مشدر. مجلسده مختلف خطیبلر طرفندن دنیلایکی کبی، مأمورینک صلابت اخلاقیه لری و محافظه حیثیتری آنجق کندیلرینک ضجرت معیشتدن تخیصلریله قابل اولاییه جکی درکاردر.

اولجه سویله دیکمز کبی ائتلاف مملکتلرنده، کیزلی خسته لقی کبی، داخلی صرخلر وار. کرک ایتالیان هزیمتلیرینک و کرک روسیه ناک متورم بر خسته کبی امیدسز بر دغدغه یه دوشمه سنک ائتلاف مملکتلرنده پک درین تأثیراتی موجب اولدینی کون کچدکجه دها ای توضیح ایدیور. فی الحقیقه فرانسه ده، دها کچنلرده اعضاسنک اک ذی نفوذی اولان خارجییه ناظری (ریسو) بی آتهرق ویرینه (بارتو) بی کچیره رک کندیسنی تعمیر ایتمش اولان (پن لووه) قایینه سی، بردن بره، ۱۹۶۶ رآیه قارشی ۲۷۷ عدم اعتماد رآییه دوشو ویردی. بونک یرینه (قله مانسو) کبی بر اختیار کچیریلدیه ده شبهه سزکه بو، حس ایدیان مهلاک داخلی علتک عللجی دکلدز. (قله مانسو) قایینه سی فرانسه بی باتدینی باتاق یولدن چویره مه یه جک، یعنی جدی و سربست برقرارله صلحه کیده مه یه جک کبی کورو نور. شو حالده. صلحه فوق العاده محتاج اولان فرانسه او قایینه بی ده دوشوره جک و کندیسنک احتیاجی آکلایا مایانلری، معند حربچولری، احتمال که، عنیف بر ضربه اختلال ایله پریشان ایدیه جکدر. ته کیم شیمدی تکرار (قایو) نک اسمی سویله نیور.

فرانسه ده احوالک نه درجه آغیر اولدینی آ کلامق ایچون، (قله مانسو) نک (پووانقاره) یه خصم جان اولدینی و (لوم آنشینه) ده دائماً اوکا هجوم ایتدیگنی سویله مک کافیدر. (قله مانسو) حربک شدتله و مکملاً اداره سی طرفداریدر. فقط فرانسه نک بوتون قوتلری توکندیکی صیراده موقع اقتداره کلیور. بونی نظر دقته آلمغه مجبوردر.

انکلتربه کنبجه: اوراده شیمدی یه قدر موقعندن پک امین اولان (لوشید جورج) اک، صوک نطقنک سوء تأثیراتندن و علمینده شدید بر مخالفت باشلادیغندن بحث اولیور.

بونطقنده ائتلاف دولتلری طرفندن بوتون حرکات حربیه بی متحداً اداره ایتک اوزره بر مجلس حرب وجوده کتیرلیدیگندن بحث ایدرکن، ایتالیانک اوغرا دینی هزیمتلی سویله مش و شوسوزلری علاوه دن منع نفس ایدمه مشدر: «اگر بز دشمن جمع کتنده بر کیلومتر و اراضی و برقاچ یوز اسیر آله جق اولسه ق درحال صدای تقدیر وستایش رفع ایدیورزه. اگر بز دشمن خط حربینک اوتیه سنده ۵۰ کیلومتر و ایلریله یه جک وایکی یوز بیک اسیر و مکمل ۲۵۰۰ طوب و کلیتی لوازم حربیه اغتنام ایتمش اولسه ق نه یاباردق؟» بونطق انکلیز خلقنه فنا بر بدینلک ویرمشدر.

هم حالده ایتالیان هزیمتیه بر لکده روس چورباسی ائتلافک قولنی باجاغنی قیرمشدر. روسیه ده (بولشه ویکلر) ایله (کهره نسکی) آراسنده، تخمین ایدیلن، محاربه داخلیه وقوعه کلدی. متناقض خبرله رغماً (کهره نسکی) نک مغلوبیتی آ کلاشیلدی. لکن روس ولایاتنده مدهش بر آنارشی حکم فرمادر. ماقسمالیتلر صلحی یا په بیله جکارمی؟ معاهدات خفیه بی نشر ایدیه جکارمی؟ بونلر بیلنه ضرر. روسیه شو آنده ظهورات و حادثات دیاریدر. بیانن برشی وارسه اوده روسیه ده عسکرک، دونائمانک و خلقک باشدن باشه صلح ایسته دیکدیره روسیه نک، فینلانڈیا کبی اهمیت موقعیه سی

اولان بربری ده اعلان استقلال ابتدی . روسیه ، آرتی محقق ، خط حربدن خارجدر .
 اوروپاده احوال بوسر کزده ایکن آمریکا ایله ژاپونیا چورابرینی اورمکه چالیشورلر . آمریکا
 پورتکیزک (آصور) آطه لرینی ضبط و تحکیم ابتدی . آوروپا - آمریکا بولی اوزرنده کی بو آطه لری ،
 اس الحریکه اولارق قوللانه جقمش . فقط بوراسنک آتیاً انکتره علیه و آمریکا انکتره بر ایلری موقع
 مستحکم کی قوللانیله جفی نه معلوم ؟

افصای شرقده آمریکا ایله ژاپونیا چین حقنده برائتلاف عقد آیتدیلر . آمریکا چینده ژاپون
 منافع مخصوصه سنی تصدیق ایدیور . بالطبع آمریکا ، شیمدیلک سربست قالمق ایچون ژاپونیا به همایشان
 ایدیور . فقط قوای بریه و بحریه سنی حاضر لایوب تکمیل آمریقایی یوتدقندن سوکره ، ژاپونیا بی راحت
 براقیری ظن ایدرسکمز ؟ بیچاره چین ده شو ائتلافی قوری قوری به پروتستو ایدیور .

۴۴۰

حربک جهت مالیه و اقتصادیه سی حقنده قارئلریزه برایکی فائده لی رقم ویردم :
 دنیانک بانکری اولان فرانسه نک وضعیت مالیه سی الیدر . فرانسه رسماً انکتره دن معاونت
 نقدیه دیله نیور ، صوک فرانسن استقراضی حزی برحالده . فی الحقیقه فرانسه نک صوک استقراضی یوزی
 یتشه و یوزده ۴ فائض الیدر . یعنی فرانسه ۱۴ میلیارد استقراض ایدیور ؛ انه ۱۰ میلیارد کچیور . بوندن
 آغیر شرطی بر استقراض بوحربده هیچ بر طرفده کورولمه مشدر . نیته کیم منبیه نک سوبله دیکنه کوره
 الیوم طوپراقسن بر حکومت اولان (باجیقا) بیله صوک استقراضی یوزده ۳ ایله و یوزی یتشدن
 فضله به عقد ایدمه بیلمشدر . بومقایسه ، فرانسنلر ایچون جداً تحمل ککمازدر . حربی هرجه باد آباد ادامه
 اتمک ایستیهن فرانسنلر جالی عجباً افلاسه قارشى نه دیورلر ؟

✎ (ایدمه ناچیوناله) ده ایتالیان مبعوثی (لوجیانی) طرفندن نشر ایدیان بر ایستاتیسقیقه نظراً
 حربک بدایتنده بوتون دنیا ۴۸ و انکتره ۲۱ ، فرانسه ۲۰۵ ، شمالی آمریکا ۶۰۵ ، آلمانیا ۵۰۲ ،
 ژاپونیا ۱۰۲ و آوستریا ۱ میلیون طونیلاتوق تجارت صفائنده صاحب دیلر . حرب اثناسنده انکتره تقریباً
 ۷ ، فرانسه و ایتالیا یاریمشدر ، آمریکا ربع میلیون طون ضایعاته اوغرامشدر . بوندن باشقه هولانده ،
 نورووچ ، دائیمارقه ، اسوهچ کی دولت لکده بر میلیونن فضله ضایعاتلری واردر . آلمانیا ایله
 آوستریا - مجارستان ایسه ، آمریکا و سائر لرلر ده وضع ید ایدیلن کیلریله جمعاً ۲ میلیون طون غائب
 اتمشدر .

انشآت جدیدیه کلنجه : ۱۹۱۴ و ۱۵ ده سنوی ۱۰۱ میلیون طونیلاتو ایکن ۱۹۱۶ ده
 ۷۰۰ بیک طونی انکتره به عائد ۱۰۸ میلیونه بالغ اولابیلشدر . بناء علیه انکلیز تجارت فیالسوی ۳۱
 میلیونن ۲۴ میلیونه انتمش و ۲۰ دن فضله غائب اتمشدر . الیوم انکتره نک ۱۰۵ ، آمریکا انکتره
 ۱۰۵ میلیون طون در دست انشا سفائی واردر . بوندن باشقه آمریکا ۳ میلیون طونلق اخشاب
 سفائن انشا ایدمکدر . ژاپونیا یاریم میلیون طونلق کمی انشا ایدیور . آلمانیا حربک صوکنه ،

اکثریسی ۱۰ بیگ طونڈن فضلہ بویوک کیلرڈن مرکب ۱.۵ میلیونلق بر تجارت دونانماسی یتیشدیرمکه اوغراشیور .

ایشته شو رقلر تجارت بحریه نك، تحت البحر حربنك و بعد الحرب دكزلرده کی رقابتك اهمیتلرینی آیری آیری کوسته درر .

حرکات حربیه ، آنجق ایتالیان جبهه سنده ، انظار دقتی جلب ایدیور . تقریباً اون کوندر کلن تبلیغ رسمیلرده متفقلمزك، آنجق یوقاری (پیاوا) وادیسیله (سوغانا) وادیسند و جنوبی (تیرول) كنواحی سبعة دنیلن طاغلق حوالیسند ترقی به چالیشدقاری ، اورتیه و آشاغی (پیاوا) ده توقف و آنجق طوچجی دوئلوسی اجرا ایشدکاری بیلدیریلیور .

یعنی متفقلمز كنواحی سبعة دن (آسیاغو - آرسیه رو حوالیسندن) ایلریله یهرك، (پیاوا) ده طوتونغه چالیشه جق ایتالیان اردوسنك آرقه سنه اینه جکاری جهنه ، اتفاق صریح ارکان حربیه سی (پیاوا) نكصول ساحلنده کی ایتالیان قواسنه جبهه دن بر تعرض اجرا ایتك کلفتیه ، ظن ایدرزكه ، کیریشمك ایسته میور . واکزیاذه ، ماره شال (قونرادفون هوچندروف) ك موفقیتلی بریان چویرمه حرکتیه ، پیاوا ده طوتونق ایسته یه جك ایتالیان اوردوسنی رجعتیه ویا کندیسنك قسماً اسارتی انتاج ایده جك بر محاربیه قبوله اجبار ایتك نیتی بسله یور .

بوگونکی محاربات ، یعنی متفقلمزك كنواحی سبعة طاغلرنده کی ایلری حرکتلری و ایتالیانلر كده (پیاوا) ده مدافعهلری ، دها آشاغیده یعنی (آدچ) خطنده جریان ایده جك بر میدان محاربیه سی ایچون حاضرلقدن عبارتدر ، فکرمزجه ، ایتالیانلر شیمدیلک زمان قازانق ایسته یورلردر .

مع مافیہ کلن مختلف خبرلردن ، ائتلافك ایتالیایه آنجق برقاچ فرقه لقی انداد کوندردیکی و غرب جبهه سنی نفس عزیزلری ایچون صاقلادقلری آ کلاشیلیور . حالبوکه بوقدر بر قوت وضعیت عسکریه یه هیچ بر تأثیر اجرا ایده من . ایتالیانك استمدادلری ده بی تأثیر قالیور .

عثمانلی جبهه لرندن سینا جبهه سنده محاربات بردوام اولوب دشمنك تعرضلری دفع و طرد ایدلکده در .